

[Damsgaard.]

stillernes vegne på ny at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning* om nedsættelse af et folketingsudvalg på 17 medlemmer til at overveje og eventuelt fremkomme med forslag til ændringer af ovennævnte lov.

Min begrundelse for at ønske udvalget nedsat igen er den samme, som jeg gav udtryk for ved det tilsvarende forslags behandling i folketinget i februar og marts i år, nemlig at nogle af lovens bestemmelser er for vidtgående, og at dens administration og udnyttelse på en række områder heller ikke har været tilfredsstillende og derfor kan give anledning til overvejelse af en revision af lovens afsnit om aftenskoler, brevskoler og fritidsforanstaltninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Johs. Christiansen* til forsvarsministeren:

„Vil ministeren udtale sig om kritikken af genindkaldelserne?“

Johs. Christiansen: Udviklingen synes mere og mere at gå i retning af, at genindkaldelser snart vil være „en saga blott“. Den hidtil gangbare mobiliseringsteori, som er genindkaldelsernes naturlige forudsætning, vil i atomvåbnens tidsalder inden længe kunne gemmes bort i det militære planlægningskontors arkiver.

Da jeg imidlertid næppe tør gå ud fra, at forsvarsstyrelse og værnschefer sådan lige pr. omgående slutter op om den opfattelse, må man formentlig også gå ud fra, at hele denne sag vil være aktuel et stykke tid endnu, og det er da med henblik på en sådan mulighed, jeg har stillet det foreliggende spørgsmål til forsvarsministeren.

Efter afslutningen af stormanøvren „Hammerslag“ på Sjælland offentliggjorde Information dels en klage fra en af de genindkaldte menige, dels en skarp kritik, som genindkaldte officerer fra 1. regiments 3. bataljon havde indgivet til deres bataljonschef. Det hed i kritikken, at manøvren var en fiasko som følge af dårlig organisation, svigtende orientering og forkert placering af det genindkaldte mandskab. Dette kom i flere tilfælde slet ikke til at varetage

den tjeneste, det var uddannet til, men helt andre opgaver, som det stod fremmed over for.

Videre hed det i officerernes indberetning, som bataljonschefen i øvrigt søgte at undertrykke, at det ud fra de således påpegede mangler — jeg beder om tilladelse til at citere —

„naturligt måtte forekomme, som om den egentlige aftjening af værnepligten var spildt, idet genindkaldelserne har været præget af et stort antal meniges komplette mangel på kendskab til det speciale, som det ikke var hensigten de skulle lære fra bunden, men videreuddannes i.“

Vil forsvarsministeren udtale sig om denne kritik, har jeg spurgt. Hvis dette nemlig blot er tilnærmelsesvis rigtigt, vil det jo være ensbetydende med, at mange genindkaldtes tid er spildt, og at manøvren som helhed ikke har været de millioner kroner værd, den har kostet skatteyderne.

Dette er det ene forhold. Men der ligger i mit spørgsmål desuden også en forventning om, at den højtærede minister samtidig vil bringe på det rene, om en så alvorlig kritik som den, jeg omtalte før, kan undertrykkes af en bataljonschef, om med andre ord offentligheden ikke har et rimeligt krav på at kende en sådan kritik, der naturligt vil kunne indgå som led i vurderingen af, hvordan landets store militærudgifter udnyttes.

Jeg går ud fra, at ministeren straks ved kritikken fremkomst har ladet foretage en undersøgelse af de kritiserede forhold, og at mit spørgsmål i dag derfor ikke har bragt ham i nogen slags vanskeligheder. Noget sådant har naturligvis ikke fra min side været tilsigtet.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Jeg takker det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, fordi han gennem sit spørgsmål har givet mig anledning til nogle bemærkninger om kritikken af genindkaldelserne. Det er umuligt inden for rammen af spørgetiden at give udførligt svar vedrørende alle de forhold, som der er rettet kritik imod, men jeg skal forsøge at sige lidt om de vigtigste.

Man har kritiseret, at indkaldte blev sat på pladser, hvortil de ikke var uddannet.